ODBĚRY BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU NA TOXIKOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ

- Při odběru biologického materiálu je nutné dodržovat obecné zásady bezpečnosti práce a zásady práce s biologickým materiálem.
- **Před každým odběrem ověřit identitu pacienta** dostupným způsobem a shodu se žádankou.
- **Nádobka nebo zkumavka** s materiálem musí být opatřena štítkem s nezaměnitelnými údaji pacienta tj. **jménem, příjmením, rokem narození nebo ID pacienta, datem a časem odběru biologického materiálu**. Štítky na odběrových nádobkách a zkumavkách nesmí být přelepeny či jiným způsobem poškozeny (potřísněny, roztrženy apod.). **Údaje uvedené na štítku musí být shodné s údaji na žádance.**
- Odebraný biologický materiál na toxikologické vyšetření co nejdříve doručit do laboratoře. Pokud to není možné, biologický materiál uchovávat při teplotě 2 – 8°C.
- Nádobky a zkumavky uchovávat v kolmé poloze (víčko, zátka nahoře). Biologický materiál transportovat tak, aby nedošlo k jeho vylití nebo rozbití zkumavky nebo nádobky, aby nedošlo k jeho znehodnocení fyzikálními vlivy a k ohrožení osob.
- Vzorky přijaté do 8.00 hod jsou zpracovány týž pracovní den, vzorky doručené později, jsou zpracovány den následující.
- ŽÁDANKA na toxikologické vyšetření je dostupná v elektronické podobě ve FONSu a v papírové podobě na intranetu v ŘÍZENÉ DOKUMENTACI pod číslem **KZ03_FO0933 UL SOUDL Žádanka o toxikologické vyšetření** nebo na webových stránkách KZ (Oddělení soudního lékařství a toxikologie).
  Je třeba **vždy používat aktuální verzi žádanky.**
  Na **Žádance** musí být uvedeno:
  - identifikace ordinujícího oddělení, jméno a podpis lékaře
  - telefonické spojení na kliniku, oddělení nebo zdravotnické zařízení
  - jméno a příjmení pacienta
  - číslo pojištěnce (neshoduje-li se s rodným číslem), rodné číslo pacienta nebo datum narození u cizinců a novorozenců nebo není-li rodné číslo známo
  - pohlaví
  - v případě, že není totožnost pacienta známa, jiný způsob identifikace
  - kód zdravotní pojišťovny, eventuálně informace o způsobu úhrady (samoplátce, faktura)
  - kódy diagnóz
  - **datum a čas odběru biologického materiálu**
  - požadavek na rychlost provedení analýz (statim)
  - účel vyšetření
  - aktuální stav pacienta
  - předpokládané škodliviny
  - podaná medikace a běžně užívané léky
  - jednoznačně definované požadavky na vyšetření
  - druh odebraného biologického materiálu
- **STATIM** vyšetření se v toxikologické laboratoři provádí pouze v případě ohrožení života, v případě bezvědomí a nebezpečí z prodlení**!!! Vždy po předchozí telefonické domluvě.**
- Vyšetření STATIM je třeba do laboratoře doručit **nejpozději do 1 hodiny** po odběru v MNUL nebo do 2 hodin po odběru mimo MNÚL (např. nemocnice Děčín, Teplice)**!!!**
- **Pracovní doba Toxikologické laboratoře SOUDL**

Po – Pá **6.30 – 15.00 hod** **tel. 477 113 373**

15.00 – 6.30 hod **POHOTOVOSTNÍ SLUŽBA (jen STATIM)**
tel. 731 848 896, zkr. z MNÚL 6919

So, Ne, svátky POHOTOVOSTNÍ SLUŽBA (jen STATIM) **tel. 731 848 896, zkr. z MNÚL 6919**

POHOTOVOSTNÍ SLUŽBA – jen pro STATIMOVÁ vyšetření. Laborantka není přítomna na pracovišti, musí do laboratoře dojet z domova.

JEDNOTLIVÁ STANOVENÍ

Požadavek na vyšetření	Biologický materiál (množství)	Vyšetření	Transport, uchovávání	Poznámka
léky	moč 50 – 100 ml	kvalitativní vyšetření přítomnosti léků metodou tenkovrstvé chromatografie (TLC) a imunochemicky	ihned do laboratoře nebo uchovávat při 2 – 8 °C	lze STATIM (doručit do 1 hodiny po odběru v MNÚL, do 2 hodin mimo MNÚL)
	žaludeční obsah 50 – 100 ml	kvalitativní vyšetření přítomnosti léků metodou tenkovrstvé chromatografie (TLC)		
	krev 6 ml do zkumavky na sérum (červený uzávěr)	kvalitativní a u vybraných léků kvantitativní vyšetření hladin metodou kapalinové chromatografie (LC-MS)		NELZE STATIM!
OPL (omamné a psychotropní látky)	moč 50 – 100 ml, u novorozenců min. 1 ml	kvalitativní imunochemické vyšetření přítomnosti drog (THC, OPI, AMP, COC)	ihned do laboratoře nebo uchovávat při 2 – 8 °C	lze STATIM (doručit do 1 hodiny po odběru v MNÚL, do 2 hodin mimo MNÚL)
	krev 9 ml do zkumavky na sérum (červený uzávěr)	kvantitativní vyšetření metodou plynové chromatografie (GC-MS) nebo kapalinové chromatografie (LC-MS)		NELZE STATIM!
alkohol a těkavé látky	krev 6 ml do zkumavky bez činidel	kvantitativní stanovení hladiny etanolu (popř. metanolu), kvalitativní stanovení jiných těkavých látek (např. toluenu)	ihned do laboratoře nebo uchovávat při 2 – 8 °C	lze STATIM (doručit do 1 hodiny po odběru v MNÚL, do 2 hodin mimo MNÚL) **nepoužívat zkumavky s gelem!!!**
	moč 10 ml			
paracetamol	krev 6 ml do zkumavky na sérum (červený uzávěr)	kvantitativní imunochemické stanovení	ihned do laboratoře nebo uchovávat při 2 – 8 °C	lze STATIM (doručit do 1 hodiny po odběru v MNÚL, do 2 hodin mimo MNÚL)
kyselina hippurová	moč 50 – 100 ml	kvantitativní spektrofotometrické stanovení	ihned do laboratoře nebo uchovávat při 2 – 8 °C	NELZE STATIM!

karboxyhemoglobin	4 ml krve do 16 ml citrátu sodného 0,24%	kvantitativní spektrofotometrické stanovení	ihned do laboratoře nebo uchovávat při 2 – 8 °C	lze STATIM (doručit do 1 hodiny po odběru v MNÚL, do 2 hodin mimo MNÚL) Nutná lahvička s citrátem – objednávka v lékárně, výjimečně předem v laboratoři
buprenorfin, metadon	moč 10 ml	kvalitativní imunochemické stanovení	ihned do laboratoře nebo uchovávat při 2 – 8 °C	samostatně NELZE STATIM!
	krev 9 ml do zkumavky na sérum (červený uzávěr)	kvantitativní vyšetření hladiny metodou kapalinové chromatografie (LC-MS)		NELZE STATIM!
jiná vyšetření	po předchozí telefonické domluvě s laboratoří			